

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА

***Смігунова О.В., ст. викладач, Горелова Н.О., магістрантка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Проблема забезпечення і підвищення конкурентоспроможності зернового господарства є однією з найважливіших у національній аграрній економіці. Адже зерно має стратегічне значення як на внутрішньому, так і на зовнішньому аграрному ринку; його частка в експортному потенціалі країни постійно зростає.

Матеріально-технічна база вітчизняного зерновиробництва та ефективність праці не відповідають світовим стандартам і потребам галузі. Для впровадження новітніх технологій, використання високоякісного насіння у аграріїв недостатньо фінансових ресурсів. Нераціональне використання земельних ресурсів і низька культура землеробства призводить до виснаження і деградації ґрунтів, зменшення вмісту в них гумусу та поживних речовин. Недостатніми є якість трудових ресурсів та стан науково-дорадчого супроводження зерновиробництва.

Таким чином, виробництво зерна стає все більш залежним від впливів погодних факторів.

Конкурентоспроможність зернової продукції визначає ефективність її виробництва. Підвищення ефективності сільського господарства має народногосподарське значення і є важливою передумовою прискорення розвитку агропромислового комплексу і подальшого підвищення результативності функціонування економіки України.

З метою підвищення економічної ефективності зернового виробництва необхідно здійснити ряд заходів, що передбачають збільшення виробництва, поліпшення якості зерна, забезпечення більшої сталості зернового господарства, ефективного використання його виробничих ресурсів. Основним напрямком подальшого зростання зернового господарства є інтенсифікація виробництва зерна на основі внесення оптимальної кількості органічних, мінеральних

* Науковий керівник – Смігунова О.В., ст. викладач

добрив, розширення посівів високоврожайних сортів і гібридів, впровадження комплексної механізації, інтенсивних та індустріальних технологій, застосування прогресивних форм організації і оплати праці з урахуванням кінцевого результату.

Організаційно-економічні заходи також сприяють підвищенню ефективності виробництва. Такими, наприклад, є створення оптимальних за розмірами виробництв, які забезпечують вищий рівень продуктивності праці та нижчу собівартість продукції порівняно з невеликим рівнем виробництва. На думку В.Я. Месель-Веселяка оптимальними є розміри сільськогосподарських підприємств на рівні 3 тис. га сільськогосподарських угідь і більше до 5-6 тис га., а збільшення урожайності пшениці з 30 до 50 ц./га дає змогу знизити собівартість на 55%.

Зернопромисловий комплекс являє собою досить складну структуру, в яку, крім зернового господарства, входять борошномельна, круп'яна, комбікормова, хлібопекарська та інші галузі промисловості. Його розвиток передбачає модернізацію всіх цих галузей, удосконалення економічних і технологічних зв'язків між ними, їх збалансований розвиток, кооперування виробництва, використання найновіших технологій, збільшення асортименту і поліпшення кінцевої продукції, підвищення економічної ефективності її виробництва і зниження цін на неї.

Зростання конкурентоспроможності відбувається завдяки зниженню індивідуальних витрат та підвищенню якості продукції.

Один із найважливіших напрямів підвищення конкурентоспроможності продукції – її цінова перевага, для забезпечення якої собівартість, як базова величина ціни, має формуватись за низьковитратним принципом. Цього можна досягти за рахунок удосконалення галузевої структури суб'єктів господарювання, впровадження науково обґрунтованої спеціалізації та концентрації виробництва, підвищення продуктивності праці; ефективного використання ресурсів і виробничого потенціалу й урахування вимог ринку. Зростання в країні неплатоспроможності підприємницьких структур і населення, втрати мотивації праці на виробництві високоякісної продукції, підвищення продуктивності праці та ефективності виробництва призвели до зниження рівня конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції. Тому для забезпечення конкурентоспроможності зернових необхідно відпрацювати фінансово-кредитну, податкову й цінову політику в

агропромислового виробництва, стимулювати розвиток підприємства з різними формами власності та господарювання, розвитку ринкової інфраструктури та ін.

Таким чином, підвищення вимог до конкурентоспроможного виробництва і реалізації кожного виду зернових в Україні набуває важливого державного значення. Це дасть змогу вирішити проблеми вдосконалення регіонального розміщення виробництва певних злакових культур з врахуванням кон'юнктури ринку та найповнішого використання ґрунтово-кліматичних і економічних умов їх вирощування. Збільшення виробництва і поліпшення якості зерна сприяють підвищенню прибутковості зерновиробництва, а отже, і зміцнення економіки вітчизняних сільськогосподарських підприємств.

БІОЕТАНОЛ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Колпаченко Н.М., аспірант,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Україна входить до десяти країн з найбільшим споживанням енергетичних ресурсів. Енергоємність валового внутрішнього продукту в три рази перевищує середній показник в світі і становить 0,98 кг н.е./дол. США. Для стабільного розвитку економіки та, зокрема, сільського господарства необхідне стабільне забезпечення паливно-енергетичними ресурсами. Впровадження альтернативних джерел енергії є одним з найперспективніших шляхів подолання енергетичної залежності країни.

Стан економіки країни в великій мірі залежить від розвиненості енергетичної галузі. Україна імпортує більшу частину енергоносіїв, водночас маючи великий потенціал виробництва відновлювальних джерел енергії.

Енергопостачання первинної енергії країни в 2010 році на 39,5% забезпечувалося за рахунок імпорту паливно-енергетичних ресурсів. Хоча в останні роки спостерігається тенденція до скорочення

* Науковий керівник – Мазнев Г.Є., професор